

آزمون نوبت اول	باسمه تعالی	کلاس :
نام و نام خانوادگی:.....	اداره آموزش و پرورش شهرستان	زمان : ۸۰ دقیقه
پایه تحصیلی: دهم تجربی و انسانی	آموزشگاه:	تاریخ امتحان: / / ۱۳
درس: فارسی ۱	نوبت اول دی ماه	طراح سوال :

ردیف	سئوالات	بارم									
۱	<p>قلمرو زبانی (۷ نمره)</p> <p>معنی واژه‌های مشخص شده در عبارت‌ها و شعر زیر را بنویسید.</p> <p>الف) به نام کردگار هفت افلاک که پیدا کرد آدم از کفی خاک</p> <p>ب) و همه کس را به سزا حق شناس باش خاصه قرابت خویش را</p> <p>ج) هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم در فارحضیض هم می توان عزیز بود.</p> <p>د) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن تأثیر اختران شما نیز بگذرد.</p> <p>ه) رقعهای نوشتنم و عذری خواستم و گفتم: بعد از این به خدمت رسم</p> <p>ح) معلم که از مخمصه رسته بود به خون سردی گفت: در علف است حیوان باید بچرد.</p>	۱/۵									
۲	<p>املاي واژگان</p> <p>نادرستی‌های املایی را در عبارات و شعر زیر بیايید و صحیح آنها را بنویسید.</p> <p>الف) برادران یوسف چون او را زیادت نعمت دیدند و یعقوب را بدومیل و عنایت دیدند آهنگ کید و مکر و ادوات کردند.</p> <p>ب) صاد از کار بازماند دستش را پائین بُرد و مردد مانده بود صورت از او چیزی می طلبید تمامت خود می خاست.</p> <p>ج) ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد چنان که در کرامت و فراق به پارس رسیدیم.</p> <p>د) آه ای مرگ تو معیار، مرگت چنان زندگی را به صُخره گرفت و آن را بی‌قرار کرد.</p> <p>ه) اندر همه کاری داد از خویشتن بده که هر که داد از خویشتن بدهد از داور مصتغنی است.</p> <p>خ) خواست کز آن ورته قدم در کشد خویشتن از حادثه برتر کشد.</p>	۱/۵									
۳	<p>دستور (۴ نمره)</p> <p>نقش کلماتی که زیر آنها خط کشیده شده در بیت زیر بنویسید.</p> <p>گشت یکی چشمه ز سنگی جدا غلغله زن چهره نما نیز پا</p>	۰/۵									
۴	<p>جدول روبرو را تکمیل کنید.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>مضارع اخباری</td> <td>امر</td> <td>فعل</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>شنیده بودی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>خواهید پرسید</td> </tr> </table>	مضارع اخباری	امر	فعل			شنیده بودی			خواهید پرسید	۱
مضارع اخباری	امر	فعل									
		شنیده بودی									
		خواهید پرسید									
۵	<p>تفاوت معنایی فعل‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید.</p> <p>ب) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت بر چراغدان شما نیز بگذرد</p>	۰/۵									
۶	<p>کدام قسمت جمله زیر حذف شده است؟ نوع آن را مشخص کنید.</p> <p>نیکو خو بهتر هزار با از نیکو رو</p>	۰/۵									

۰/۵	جدول روبرو را تکمیل کنید.	۷						
	<table border="1"> <tr> <td>مترادف</td> <td>واژه</td> </tr> <tr> <td></td> <td>کرم</td> </tr> <tr> <td></td> <td>انعام</td> </tr> </table>	مترادف	واژه		کرم		انعام	
مترادف	واژه							
	کرم							
	انعام							
۰/۵	در دو جمله زیر نوع «و» «واو عطف» و «نشانه ربط یا پیوند» را مشخص کنید. الف) زنگ نقاشی دلخواه و روان بود. ب) نقش بندایش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت.	۸						
۰/۵	نقش دستوری ضمیر را در شعر زیر مشخص کنید. <u>گرت</u> هواست که معشوق نگهد پیمان نگاهدار سردشته تا نگاهدار	۹						
	قلمرو ادبی (۵ نمره)							
	آرایه ادبی (۲/۵ نمره)							
۰/۲۵	در عبارت زیر سجع‌ها را مشخص کنید. در بدایت بندو جاه بود. در نهایت تخت و گاه بود.	۱۰						
۰/۲۵	آرایه‌ی ادبی در بند زیر را بنویسید. درختان را دوست دارم که به احترام تو قیام کرده‌اند، شفق آیین‌دار نجابت.	۱۱						
۰/۵	در شعر و عبارت زیر آرایه «تشبیه» و «استعاره» را مشخص کنید. الف) زین کاروان سرای بسی کاروان گذشت ناچار کاروان شما نیز بگذر ب) مثل قرآن مثل آب است روان	۱۲						
۰/۵	مفهوم کنایی «پی بردیم راه دست خودش هم نیست» را بنویسید.	۱۳						
۰/۵	واژه مشخص شده دارای چه آرایه‌ای است؟ آن را بنویسید. گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید	۱۴						
۰/۵	در شعر زیر مجاز را مشخص کنید. قطره باران که در افتد به خاک زو بدمد بی گهر تابناک	۱۵						
۱/۵	نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف) قابوس نامه ب) اتاق آبی ج) مجموعه کامل شعرهای آئینی د) الهی نامه	۱۶						
۱/۵	ابیات زیر را تکمیل کنید. الف) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید ب) دل اگر خدانشناسی همه در رخ علی بین ج) چو علی که می تواند که به سر برد وفارا	۱۷						

۰/۵	<p>قلمرو فکری (۸ نمره)</p> <p>اشعار زیر را به نثر روان امروزی برگردانید. الف) چون بگشایم ز سر مو شکن ماه ببیند رخ خود را به من ب) بر تیر جور تان ز تحمل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد ج) عزمت ضامن دوام جهان شد و خون تو امضای راستی است.</p>	۱۸
۰/۵	<p>مفهوم بیت زیر را بنویسید. هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد خدایش در همه حال از بلا نگه دارد</p>	۱۹
۱/۵	<p>عبارت‌های زیر را به نثر امروزی برگردانید. الف) پادشاه عالم خبر که داد در این قصه از حُسن سیرت او داد نه از حسن صورت او داد. ب) معلم مرغان را گویا می‌کشید اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود. ج) این مرد پارسی هم دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.</p>	۲۰
۰/۵	<p>مفهوم عبارت زیر را بنویسید. اثر غم و شادی پیش مردمان، بر خود پیدا مکن</p>	۲۱
۰/۵	<p>درک مطلب (۴ نمره) مفهوم کنایی «گندم نمای جو فروش» را بنویسید.</p>	۲۲
۰/۵	<p>شاعر چه نوع مرگی را غبطه بزرگ زندگانی می‌داند؟</p>	۲۳
۰/۵	<p>به چه دلایلی نویسنده معتقد است که مثل قرآن، مثل آب روان است؟</p>	۲۴
۰/۵	<p>از نظر نویسنده کلاس نقاشی در مقایسه با سایر درس‌ها چه ویژگی‌هایی داشت؟</p>	۲۵
۰/۵	<p>پس از رسیدن به دریا چه تغییری در نگرش و نحوه تفکر چشمه ایجاد شد؟</p>	۲۶
۰/۵	<p>مفهوم قسمت مشخص شده در عبارت زیر را بنویسید. صاد معلم ما بود آدمی افتاده و صاف . سالش به چهل نمی‌رسید.</p>	۲۷
۰/۵	<p>مقصود از «رمه» و «شبان» در بیت زیر چیست؟ ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی <u>شبان</u> شما نیز بگذرد.</p>	۲۸
۰/۵	<p>بیت «تا نگردی آشنا زین پرده رمزی نشنوی گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش» با کدام یک از بیت‌های زیر قرابت دارد؟ الف) گرت هوات که معشوق نگسلد پیمان نگاه دار سر رشته تا نگه دارد ب) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد</p>	۲۹